

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسچی • مشاوران: عباس عبدی و احمد زیدآبادی • سردبیر: محمد جواد روح • سردبیر آنلاین: افشین امیرشاهی
• معاون سردبیر: مهرداد خدیو • دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد)، آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)، علی ورامینی (رسانه و فرهنگ)
• سمیه متقی (سیاست)، الهه ابراهیمی (خبر)، آرش خاموشی (عکس)، هادی حیدری (طرح و کاریکاتور)، مدیر هنری: مهدی قربانی تبار، حرفه‌بینی و ویراستاری: شهرام هادی
• مدیر اداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری • تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷
• نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸، لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۹۱۳۰۴۱۴۲

سمت درست تاریخ کدام است؟

علی ورامینی

دبیر گروه فرهنگ

فیلم شکار (Hunt)، ساخته «توماس وینتربرگ»، فیلم عجیبی است. داستان یک روستای کوچک در دانمارک است که دختر بچه‌های ۵-۶ ساله، معلم خود را با روایت یک قصه خیالی به آزار جنسی متهم می‌کند. همه شهر حرف دختر را باور می‌کنند. مگر نه حرف راست را باید از بچه شنید؟ حرف ناراست راست پندار شده بچه در همه شهر می‌پیچد. همه شهر علیه مرد، درستکاری می‌شوند بی‌گناهی اورا ببینیم. مرد که فقط خودش به خودش ایمان دارد، تا آخر می‌ایستد. تا آخری که ما می‌بینیم هنوز سره از ناسره تمیز داده نشده، اما مرد سفت‌وسخت می‌ایستد. سوی دیگری، مردمانی هستند که نه به حرف مرد گوش می‌دهند، نه به تصمیمی که گرفتند، شک می‌کنند. آنها دچار هیستری جمعی شده‌اند. یک عامل بیرونی روی همه آن اجتماع اثر گذاشته و قضاوت‌شان را مختل کرده است. این فیلم را به نظر همه باید یکبار ببینند و خودشان را جای همان مردمانی بگذارند که گمان می‌کنند مطلقاً درست می‌پندارند؛ اینکه هیستری جمعی چطور می‌تواند شناخت ما را دچار اختلال کند و این شناخت مختل شده چطور به دیگری آسیب می‌زند. قصه مرد دانمارک وینتربرگ احتمالاً سخت‌ترین موقعیتی است که کسی می‌تواند دچارش شود؛ مردی جاافتاده در برابر طفلی معصوم. کسی به حرف مرد اصلاً گوش نخواهد کرد، اما همیشه چنین نیست. خیلی اوقات صبر در قضاوت و متوکل کردن آن به وقتی که حقیقتا همه شواهد را بررسی کرده باشیم، می‌تواند قضاوت ما را درست‌تر کند. در قضایای تاریخ به‌خصوص چنین است. چه مردان و زنانی که زمان خودشان بدنام شدند و تاریخ، خوشنامشان کرد و همین‌طور عکس این اتفاق. این روزها لقلقه زبان بسیاری این شده که فلائی سمت درست تاریخ ایستاد و فلائی سمت غلط احتمالاً. به‌خصوص وقتی که روشنفکر، نویسنده یا هنرمندی فوت می‌کند، لشکری از منادان حق، در دو سر طیف، سریع نسخه‌نویسی را می‌پیچند و اعلام می‌کنند که خدایماز سمت درست تاریخ بوده یا غلط. مسئله به‌همین سادگی نیست. اول اینکه در خود تاریخ نمی‌توان درباره تاریخ تصمیم‌گیری کرد. تاریخ را با نگاه رو به پس، و آوازی می‌کنند؛ نگاهی که همیشه و همه‌جا یک شکل نیست. به‌قول هگل، تاریخ را باید از دور نگاه کرد. باید گذاشت هیاهوها خاموش شود، گردوغبار فرونشیند و منظره هویدا شود. باید محک تجربه به میان آید تا سیره‌ی شود هر که در او غش باشد. شبکه‌های اجتماعی و پروپاگاندا این رسانه‌ها را از ما گرفته است؛ اینکه درنگ کنیم و تأمل. اینکه سریع سمت درست تاریخ را در همان حالی که تاریخ در حال رقم‌خوردن است، برای خود مشخص نکنیم؛ این امر البته هم با بی‌عملی متفاوت است، هم با بی‌تفاوتی غیراخلاقی. حتماً هر انسانی به ذات انسان بودنش باید که به پیرامونش و آنچه دور و برش اتفاق می‌افتد توجه کند و واکنش مناسب نشان دهد. مسئله این است؛ برای اینکه این کنش اصولی باشد، باید که درنگ‌آزمین کرده باشیم. باید تفکر انتقادی بدانیم و مهم‌تر از همه، اخلاق قضاوت فرابگیریم. اخلاق قضاوت به ما می‌گوید که در ابتدای امر هر شنیده‌ای را باور نکنیم و تا آنجا که توان و امکاناتمان اجازه می‌دهد، حتی در تشخیص کذب و صدق آنچه شنیده‌ایم و دیده‌ایم، بکوشیم؛ بهتر به قضاوت بنشینیم. قطعاً که با همه اینها هم ما هرگز نخواهیم توانست به ضرس قاطع بگوییم که به حقیقت ناب دست پیدا کرده‌ایم، ولی در چنین وضعیتی پیش خودمان خیال‌مان راحت است که تا حد نهایت آنچه را می‌توانستیم برای نزدیک شدن به حقیقت انجام دهیم، انجام داده‌ایم. تاریخ احتمالاً همیشه سمت درست دارد، تشخیص آن هیچ‌وقت کار راحتی نبوده و به‌نظر می‌رسد که این روزها حتی سخت‌تر هم شده است. اینها غیر از تفسیر نسبی انگارانه از تاریخ است که با تغییر وضعیت‌ها و گفتن‌ها، درست و غلط جابه‌جا می‌شوند. از این بابت سخت‌تر شده که ابزار پروپاگاندا بیش از هر زمان دیگری قدرتمند شده است و همراه کردن توده‌ها با تفسیر مورد طبع آسان‌تر. مثلاً سال ۱۳۵۷ برای عمده مردم سرنگونی سلطنت درست‌ترین سمت تاریخ بود، حالا عده‌ای پدران و مادران‌شان یا حتی خودشان از سرنزشت می‌کنند که کار اشتباهی بوده است. حتی بالاتر، آن شکنجه‌گرا از پس سفیدشویی رسانه، قهرمان می‌پندارند و می‌گویند ای کاش بیشتر و بیشتر آدم کشته بود. عجیب اینکه در دستگاه تشخیص سره از ناسره امروز، به‌خصوص در شبکه‌های اجتماعی، روشنفکر و هنرمندی برای اینکه چه نوشته و کجا بازی کرده است، مسئله سمت درست تاریخ بودن می‌شود و فاتی هم که نظام منسجم آدم‌کشی برای بقای رژیم به‌راه انداخته هم، هم‌تراز با نویسنده یا بازگری وارد این آزمون می‌شود. برای آنکه دغدغه حقیقت را دارد همین یک مورد کافی است به این بیاندیشد که؛ سمت درست تاریخ را دیگرانی که با پروژه و قصدی مشخص روایت و القاء می‌کنند یا حقیقتاً سمت درست را از پس اندیشیدن مستقل و همه‌جانبه‌یافته است.

عکس: ایستنا

وعده‌های الکی

دولت خلاف وعده‌های پیشین‌اش اجازه افزایش قیمت اینترنت رابه شرکت‌های انحصاری توزیع‌کننده اینترنت داد

سپهر خرمی

خبرنگار گروه فرهنگ

قیمت، بیشتر به‌دلیل گران‌تر کردن ترافیک بین‌المللی است: «مطلوب نظر بسیاری از سیاست‌گذاران این است تا اینترنت گران‌تر هم بشود، خصوصاً ترافیک بین‌المللی، ترافیک داخلی با انواع پارانها بازم با قیمت پایین‌تر از نرخ معمول اجرا می‌شود. در حال حاضر ترافیک داخلی با ۵۰ درصد تخفیف روی اپراتورها اجرائی می‌شود که همین موضوع نقض بی‌طرفی شبکه است. بیشتر به‌لحاظ سیاست‌گذاری، منظره دوستان گران‌تر کردن ترافیک بین‌المللی است، چنین موضوعی در اسنادالاستی مثل مصوبات شورای عالی فضای مجازی نیز وجود دارد با این عنوان که اینترنت و ترافیک داخلی نسبت به ترافیک بین‌المللی اینترنت، مزیت‌بخشی شود. یکی از ابزارهای مزیت‌بخشی آن؛ تفاوت نرخ و تعرفه است که به وضوح مشخص است. این گرانی‌ها بیشتر روی اینترنت واقعی اعمال می‌شود تا مصرف داخلی ترافیک.»

خلاف جهت دنیا

افزایش تعرفه‌های اینترنت در ایران در حالی رخ داده که چنین امری در کشورهای پیشرفته به‌صورت معکوس اعمال می‌شود. کشورهای توسعه‌یافته به‌دلیل بهبود زیرساخت‌های شبکه، نه‌تنها سرعت اینترنت را افزایش می‌دهند بلکه قیمت تعرفه‌ها را برای کاربران کاهش می‌دهند. موضوعی که با تأیید حامد بی‌دی همراه شده و معتقد است، باتوجه به بهبود زیرساخت‌ها اتفاقاً قیمت تعرفه‌ها در حمایت از مردم، کاهش یافته است: «اساساً تعرفه اینترنت به زبان ساده در دنیا رو به کاهش است. به‌طورمثال، در آمریکا طی ۲۰ سال اخیر تعرفه اینترنت به‌ازای هر گیگابایت، ۹۸ درصد کاهش داشته است. این کاهش شدید قیمت به‌دلیل رشد زیرساخت‌ها و پیشرفت تکنولوژی است. بنابراین از این سو با کاهش قیمت جهانی روبه‌رو هستیم اما در ایران به‌دلیل تورم نبودن زیرساخت‌ها، قیمت‌ها افزایش می‌یابد. چنین موضوعی وقتی می‌تواند به‌درستی تحلیل شود که بدانیم شرکت‌های مخابرات با چه قراردادهای چه شرکت‌هایی، اینترنت را وارد کشور می‌کند. در صورتی که شفافیت وجود داشته باشد، می‌توانیم تحلیل صحیحی داشته باشیم. بنابراین ممکن است دولت اینترنت را گران به اپراتورها بفروشد. اتفاقاً یک فرضیه این است که در این مدت اپراتورها به‌جای چانه‌زنی، باید از دولت می‌خواستند اینترنت را با قیمت پایین‌تری در اختیار اپراتورها قرار دهد. صرفاً نمی‌توانیم بگوییم چون تورم است، پس باید تعرفه‌ها افزایش یابد.»

اختلال و فیلترینگ

آذری جهرمی هفته گذشته با انتقاد از شرکت‌های اپراتور به‌دلیل درخواست افزایش ۱۰۰ درصدی تعرفه‌های اینترنت چنین نوشت که اپراتورها به‌جای درخواست افزایش قیمت باید نسبت به فیلترینگ گسترده سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی انتقاد می‌کردند که عامل اصلی چنین بحرانی شده است. حامد بی‌دی نیز هم‌عقیده با وزیر ارتباطات دولت روحانی است: «در کنار آسبایی که فیلترینگ به کاربرها از هر نظر وارد می‌کند، موضوع مهم دیگری نیز وجود دارد. موضوع، اختلال‌هایی است که منجر به «ریترانسیشن» می‌شود، به‌این‌معنا که به‌خاطر اختلال‌های موجود و فیلترینگ، داده‌هایی چندباره از سوی کاربر دریافت و ارسال می‌شود و این موضوع باعث می‌شود خروجی کاربر با ۵۰۰ مگابایت، یک گیگابایت محاسبه شود؛ چون این وسط داده‌های بی‌رویه، به‌دلیل فیلترینگ مصرف می‌شود و اپراتورها هم یک گیگابایت را محاسبه می‌کند. چنین اتفاقی، در کشورهای دیگر اصلاً با این اعداد و ارقام رخ نمی‌دهد. این موضوع ناشی از بد عمل کردن اپراتورهایست که اصلاً نسبت به این موضوع حساسیتی ندارند و صرفاً دنبال گران کردن قیمت تعرفه‌ها هستند. نکته حائز اهمیت دیگر این است که دولت دنیا، بین اپراتورها رقابت وجود دارد و کاربر این حق را دارد تا خودش اپراتور را انتخاب کند، اما اینجا اپراتورها غیرپاسخگو هستند و باتوجه به اینکه به‌صورت انحصاری شکل گرفته، طبعاً مردم قدرت انتخاب ندارند.»

در عصر حاضر، اینترنت بخش جدایی‌ناپذیر زندگی انسان است. کیفیت مطلوب در کنار دسترسی آسان به سایت‌های مختلف، می‌تواند آسایش روانی مناسبی را برای مردم هر جامعه‌ای همراه کند. در یکی، دو سال اخیر اما نه‌تنها فیلترینگ گسترده باعث افزایش هزینه مردم در استفاده از اینترنت شده، بلکه حالا باید با افزایش بیش از سی درصدی تعرفه‌ها نیز کنار بیایند.

چهره

شهریار در بین ۵ اسطوره جام‌ملتها

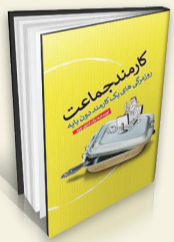
شهریار فوتبال ایران از سوی سایت (AFC)، در بین اسطوره‌های جام ملت‌های آسیا قرار گرفت. جام ملت‌های آسیا به‌زودی در کشور قطر، وارد هجدهمین دوره خود می‌شود. در طول تاریخ ۶۷ ساله مسابقات، اسطوره‌هایی بودند که با درخشش توانستند خودشان را از سایر بازیکنان متمایز کنند. در ابتدای سال ۹۶، علی دایی ۲۷ ساله تنها ۷ گل برای ایران به‌ثمر رسانده بود، اما رقابت‌های مقدماتی جام ملت‌های آسیا ۱۹۹۶، او را به مهاجمی تبدیل کرد که یک‌دهه بعد با رکورد ۱۰۹ گل ملی، کفش‌هایش را اویزان کرد و به فوتبالیست پایان داد. اگر چه دایی در سال‌های ۲۰۰۰ و ۲۰۰۴ به‌عنوان کاپیتان در هر دوره ۳ گل به‌ثمر رساند، اما شکی نیست که بهترین گلزن تاریخ جام ملت‌های آسیا با ۱۴ گل، اثری محوشدنی در این رقابت‌ها از خود بر جای گذاشته است. شونسوکه تاکامورا، یونس محمود، صالح النعیمه و تیم کپهیل دیگر بازیکنان ستاره معرفی‌شده از سوی (ای‌اف‌سی) هستند

کتابخانه

نگاهی طنز به خصایص کارمندان

کتاب «کارمند جماعت» با زیرعنوان «روزمرگی‌های یک کارمند دون‌پایه»، به نویسندگی محسن سلیمانی فاخر و تصویرگری امیر حامد پایتاز به تیراژ ۵۰۰ نسخه، به‌تازگی توسط انتشارات «رخداد تازه» وارد بازار نشر شده است. این کتاب با نگاهی طنز و آسیب‌شناسانه، زندگی و خصایص کارمندان را مورد واکاوی قرار داده است. در مقدمه این کتاب آمده است: «همه شغل‌ها عادات خاص و ویژه‌ای دارند که گویی لازمه آن حرفه است و اصلاً هم قابل پنهان کردن نیست و مانند یک پرچسب و اتیکت همراه شاغلان است. عادات و روزمرگی‌هایی که در طول دوران کار، خواهن‌خواه و بر روح و روان می‌نشینند و همه افراد را هم‌رنگ می‌کند. این پیچیدگی‌های ساده و گاه عمیق می‌تواند در مواجهه با روحیات

کارمند جماعت

نویسنده:

محسن سلیمانی فاخر

طراح و تصویرگر:

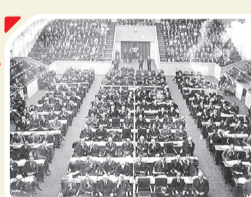
امیر حامد پایتاز

انتشارات: رخداد تازه

شخصیتی قابل شوخی و مزاح باشد که با درشت‌نمایی و کشف این ویژگی‌ها می‌شود به خود و رفتارهای مان بخندیم. در این کتاب تصویرهای عمومی دیده و شنیده از شخصیت کارمندان را رو کنیم، با زبانی نیش‌وار تا شاید اگر کارمندان خواستند، برخی از این عادات و ویژگی‌ها را تغییر و مورد مذاقه قرار دهند.»

تاریخ

تصویب عضویت ایران در جامعه ملل

در نخستین اجلاس مجمع عمومی جامعه ملل در سال ۱۹۲۰، بحث ورود اعضای جدید به‌صورت یکی از مهم‌ترین موارد دستور کار مجمع درآمد. در نهایت براساس ميثاق ملل، مقرر شد هر دولت بتواند به عضویت جامعه درآید مشروط بر اینکه اصول جامعه ملل را بپذیرد و دوسوم اعضا هم با ورود عضو جدید موافقت کنند. بدین ترتیب نصرت الدوله فیروز، وزیر خارجه وقت در سال ۱۲۹۹ شمسی در نامه‌ای به دبیرکل، قبولی بی‌قیدوشرط مندرجات ميثاق را از سوی دولت ایران اعلام کرد. اعلام وصول این نامه به‌مفهوم پذیرش ایران در جامعه بود. با افتتاح مجلس در تیرماه ۱۳۰۰، بحث عضویت ایران از سوی نمایندگان نیز مورد بحث قرار گرفت و سرانجام در جلسه ۹۵ ماه ۱۳۰۰، لایحه عضویت ایران در جامعه ملل تصویب شد. نخستین شکایت طرح‌شده در جامعه ملل هم از طرف ایران، در اعتراض به حضور نیروهای ارتش سرخ در شمال کشور، ثبت شد. در این روند جامعه ملل به‌نفع ایران رأی داد و این شکایت در نهایت منجر به قرارداد دوستی و عدم تجاوز میان ایران و شوروی در فوریه ۱۹۲۱ شد.